

Litteratur med band går til scenen

• I kveld på Rockefeller

Litteratur og musikk spiller like viktige roller både hos Ferdigsnakka og hos multikunstner Bård Torgersen.

■ GERD ELIN STAVA
SANDVE
■ ARNE OVE BERGO (FOTO)

Ferdigsnakka er to ting: Lydboksingler, som er nesten som en låt, bare at vi har en forfatter som leser i stedet for en vokalist som synger sammen med musikerne. Innspillingene ligger på nett, som podkasta. Så er det Ferdigsnakka live, som er konsertversjonen, hvor musikere og forfatterne møtes på scenen, sier Synne Øverland Knudsen til Dagsavisen.

Hun er ansvarlig redaktør for Ferdigsnakka, som altså gir ut lydboksingler, og arrangerer «litteraturkonserter».

Deler hovedrollen

I kveld er planen å fylle Rockefeller, med ti forfattere – Ferdigsnakka kaller dem «vokalistene», og tre band bestående av til sammen sju musikere, pluss et helt mannskor. Musikkerne spiller, forfatterne leser. Samtidig.

Kombinasjonen musikk og litteratur er ikke ny. Vi står i en tradisjon. Men det som er annerledes her, er typen musikk.

Dessuten vektingen mellom musikk og litteratur. Vi vil at musikken av og til også skulle få ha hovedrollen, at den skal få like stor plass som litteraturen, sier Øverland Knudsen.

Syntese

Den samme ideen har forfatter, artist, og fotograf Bård Torgersen. Sammen med musiker og produsent Kenneth Ishak ga han forrige uke ut et helt album som befinner seg i grenselandet mellom tekst og musikk, med tittelen «Universe». Vi skal ikke dø. En gang til.

– Det er en syntese mellom litteratur og musikk, hvor teksten og musikken sperrer mot og forsterker hverandre. Det er en sammenheng mellom tekstene, fra første til siste spor. Men i motsetning til en lydbok eller hørespill, så har musikken egenverdi i «Universe ...». Den er ikke bare lydkulisse. Jeg ønsket at helheten skulle gi en større og mektigere opplevelse enn litteratur og musikk hver for seg, sier Torgersen til Dagsavisen.

Vanskelig match

Hos Ferdigsnakka leser forfatterne inn tekstene sine først, i studio. Så legges musikken og legges på etterpå. – Vi spør forfatterne vi er fan av. Det er oftest upubliserst materiale, eller ting som kommer i bok senere.

Noen forfattere sier at de skulle ønske de kunne rappe eller syng. Men de trenger bare lese rett opp, ikke være showmakere. Musikken gir noe ekstra likevel. Musikkerne må forstå det emosjonelle momentet i litteraturen. Men også utfordre det.

Ferdigsnakka-redaktør Synne Øverland Knudsen sier Ferdigsnakka-redaktøren.

– Vi prøver og feller. Av og til tror jeg at en musiker vil passe perfekt til en forfatter, men så skjer det ikke likevel. Litt som å introdusere en venn for en venn. Det kan være full klaff, men av og til kan du være sikker på at det skal funke, men så bare gjør det ikke, sier hun.

Samarbeid

Bård Torgersen og Kenneth Ishak har valgt en annen framgangsmåte: – Jeg har lest inn, så har Kenneth spilt, så har jeg endret litt

Ferdigsnakka-redaktør Synne Øverland Knudsen inviterer i kveld til «konsert» der forfatterne Dag Solstad, Per Petterson, Kjersti Annesdatter Skomsvold, Kjartan Fløgstad, Agnes Ravatn, Fredrik Høyer, Ingrid Schade, Helga Fladland, Navaro Skaranger, og Bård Torgersen er «vokalistene», mens tre band spiller: Frefredes og Eikrem; Bendik Hovik Kjeldsberg og Nils Martin Larsen (Apothek); og Heida, Anja og Marianna (Broen). Dessuten deltar Birkefanden mannskor.

på teksten basert på hans musikk, så har han endret litt på musikken etter å ha hørt mine endringer, og så har vi holdt på sånn, fram og tilbake, over lang tid. Tekstene er blitt veldig forandret i prosessen, sier Torgersen.

Supplerer hverandre

Men hva så med den gode, gammeldagse måten å oppleve litteratur, som en stille, kontemplative, innadvendte aktivitet? Vil ikke den trues av musikk og show og moro?

Se og hør bøker

Bård Torgersen er enig: – Ti forfattere som står på scenen og mumler i tre minutter

hver. Det er utrolig kjedelig. Hvorfor skal litteraturen liksom bli dårlig av at det blir mer kraft i uttrykket? Jeg tror det er sunt for litteraturen å nå ut på flere arenaer enn gjennom bøker. At den blir sett og hørt, sier han.

– Boka er ikke død. Vi vil heller vise det motsatte. At den lever, sier Synne Øverland Knudsen.

gerd.elin.sandve@dagsavisen.no

LITTERATUR SOM LYD

Litterære podkaster er populære om dagen. Noen eksempler: ■ «Bokpod»: Journalistintervjuer veletablerte forfattere. Cappelen Damm. ■ Aschehougs podkast #detmådulese: Forlagets ansatte intervjuer egne forfattere. ■ Litteratur på Blå: opptak av sceneintervju og -diskusjoner.

Bård Torgersen er let kjedelige, mumlende opplesninger. FOTO: JOACIM JOHNSON